

De weg van een transgender

Je kon er deze week niet omheen: Nikkie de Jager (youtuber NikkieTutorials) maakte bekend dat ze transgender is. Van Amerika tot Australië: overal ter wereld was er aandacht voor de coming-out.

De video waarin de beroemde make-upartiest haar verhaal doet, is in een paar dagen tijd zo'n dertig (!) miljoen keer bekeken. Niet alleen de views, ook de reacties vliegen Nikkie om haar oren. Van superster Ariana Grande tot minister Ingrid van Engelshoven en tout bekend Nederland.

Ze was *trending topic* in meer dan twintig landen en kreeg volop (buitenlandse) media-aandacht. Daarmee lijkt de situatie van Nikkie heel uitzonderlijk, maar ze is lang niet de enige die een geslachtsverandering ondergaat. Sterker nog: in Nederland laten steeds meer mensen hun geslacht veranderen. Maar hoe gaat zo'n transitie eigenlijk in z'n werk? En wat komt er bij kijken?

Diagnose

Een transgender is iemand die zich voelt als iemand van het andere geslacht dan zijn of haar biologische geslacht. In het verkeerde lichaam geboren, zo wordt het vaak omschreven.

Iemand kan zich niet zomaar transgender noemen, daar gaat een heel traject aan vooraf. Bij één van de genderteams (speciaal team met medische specialisten, onder andere psychologen en plastisch chirurgen) in Nederland kan na gesprekken en psychologische testen de diagnose genderdysforie worden gesteld.

Hormonen

De volgende stap: hormonen. Het wordt gezien als het begin van de transitie. Een hormoonbehandeling is mogelijk vanaf zestien jaar. Bij transvrouwen (van man naar vrouw) zorgt de behandeling onder andere voor minder gezichtsbeharing, een zachtere huid, en borstgroei. Voor transmannen (van vrouw naar man) wordt testosteron gebruikt om het lichaam mannelijker te maken. De behandeling zorgt bijvoorbeeld voor een lagere stem en meer haargroei. Veel transgenders zijn in deze periode ook bezig met het uiterlijk van hun gewenste geslacht en hebben veel gesprekken met een psycholoog.

Jongeren onder de zestien kunnen, met goedkeuring van ouders en artsen, als ze in de puberteit komen speciale puberteitsremmers krijgen. Die zorgen er onder andere voor dat transvrouwen geen baardgroei en een lage stem krijgen. Transmannen worden daarentegen niet ongesteld en krijgen geen borsten.

Operatie

Sommige transgenders wachten er al jaren op: een geslachtsveranderende operatie. Dit kan vanaf achttien jaar. Na een hormoonbehandeling van minimaal een jaar, kunnen de gesprekken over een operatie beginnen. Bij transmannen worden de baarmoeder en de eierstokken weggehaald en maken ze een penis en balzak. Bij transvrouwen wordt de penis en balzak juist verwijderd en komt er een vagina. Ook een borstvergroting en stemoperatie behoren tot de mogelijkheden. Transmannen kunnen ervoor kiezen om hun borsten te laten verwijderen. Waar de ene transgender kiest voor een operatie (of meerdere), heeft de ander daar juist geen behoefte aan. Hetzelfde geldt voor een hormoonbehandeling. Niet elke transgender doorloopt dezelfde stappen.

Transgenders in Nederland

Het is onduidelijk hoeveel transgenders Nederland precies telt, omdat niet iedereen kiest om zijn of haar geslacht te veranderen. Toch lijkt het aantal te stijgen.

In 2008 wilden zo'n tweehonderd mensen het transitietraject doorlopen, in 2016 waren dit er zevenhonderd. En ook het aantal geregistreerde transgenders is sinds de nieuwe Transgenderwet (2014) flink toegenomen. Deze wet zorgt ervoor dat mensen hun geslacht kunnen wijzigen zonder een geslachtsveranderende operatie te ondergaan.

Activeren voorkennis

U vertelt de leerlingen dat deze week bekend werd gemaakt dat toen Nikkie de Jager (Nikkie Tutorials) werd geboren, haar ouders dachten dat ze een zoon hadden gekregen. Nikkie is dus een transgender persoon. Wat weten uw leerlingen eigenlijk al over dit onderwerp? Bespreek het met ze aan de hand van de werkvorm wandel en wissel.

Wandel en wissel: zo werkt het!

U zet een muziekje aan. De leerlingen lopen (of dansen) op de maat door de klas. Stopt u de muziek? Dan stoppen de leerlingen bij het dichtstbijzijnde klasgenootje. Samen praten ze over de vraag: wat weet jij al over transgender personen? Start en stop de muziek een aantal keer, zodat de leerlingen hun kennis met verschillende klasgenoten uitwisselen.

Instructie

Lees samen met de leerlingen de tekst *De weg van een transgender* en praat samen over het onderwerp.

Vragen die u kunt stellen zijn bijvoorbeeld:

- Denk je dat als Nikkie niet gechanteerd was, ze ook bekend had gemaakt dat ze een transgender persoon is? Wat vind je hiervan?
- Nikkie wil anderen inspireren om zichzelf te zijn. Kan jij nog een andere manier bedenken waarop je anderen kan inspireren om jezelf te zijn?
- Denk jij dat iedereen in deze klas zichzelf kan zijn? Waarom wel of niet? Wat zijn belangrijke voorwaarden om jezelf te kunnen zijn, denk je?
- Wat zouden wij in onze klas nog kunnen doen, waardoor iedereen nog meer zichzelf kan zijn, denk je?

Afsluiting

Vraag de leerlingen wat zij hebben geleerd over het onderwerp. Wat wisten zij eerst nog niet en nu wel? Wat zouden de leerlingen tegen Nikkie willen zeggen? Hebben de leerlingen ook nog vragen aan Nikkie?

